

EIROPAS PARLAMENTS

2009 - 2014

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

2008/0241(COD)

25.2.2010

*****I**
ZIŅOJUMA PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA)
(COM(2008)0810 – C6-0472/2008 – 2008/0241(COD))

Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komiteja

Referents: *Karl-Heinz Florenz*

Izmantoto apzīmējumu skaidrojums

- * Apspriežu procedūra
nodoto balsu vairākums
- **I Sadarbības procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- **II Sadarbības procedūra (otrais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju
- *** Piekrišanas procedūra
Parlamenta deputātu vairākums, izņemot gadījumus, kas minēti
EK līguma 105., 107., 161. un 300. pantā un ES līguma 7. pantā
- **I Koplēmuma procedūra (pirmais lasījums)
nodoto balsu vairākums
- **II Koplēmuma procedūra (otrais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopējo nostāju
Parlamenta deputātu vairākums, lai noraidītu vai grozītu kopējo
nostāju
- **III Koplēmuma procedūra (trešais lasījums)
nodoto balsu vairākums, lai apstiprinātu kopīgo projektu

(Norādīto procedūru izvēlas atkarībā no Komisijas ierosinātā juridiskā pamata)

Grozījumi normatīvā tekstā

Parlamenta grozījumos izmaiņas ir ***treknrakstā un slīprakstā***. Attiecībā uz normatīviem grozījumu aktiem tās daļas, kuras tiek pārņemtas no jau esoša teksta, ko Parlaments vēlas grozīt, lai gan Komisija to nav grozījusi, ir izceltas ***treknrakstā***. Iespējamie teksta fragmentu svītrojumi tiek apzīmēti šādi: [...]. Teksts *parastā slīprakstā* tehniskajiem dienestiem norāda tās normatīvā teksta daļas, kurās ir ierosināti labojumi galīgajam teksta variantam (piemēram, nepārprotami kļūdainas teksta daļas vai to izlaidumi kādā no valodām). Šie labojumu ierosinājumi jāapstiprina attiecīgajiem tehniskajiem dienestiem.

SATURA RĀDĪTĀJS

	Lpp.
EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS	5
PASKAIDROJUMS.....	36

EIROPAS PARLAMENTA NORMATĪVĀS REZOLŪCIJAS PROJEKTS

par priekšlikumu Eiropas Parlamenta un Padomes direktīvai par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem (EEIA) (pārstrādātā redakcija)
(COM(2008)0810 – C7-0472/2008 – 2008/0241(COD))

(Parastā likumdošanas procedūra, pirmais lasījums)

Eiropas Parlaments,

- ņemot vērā Komisijas priekšlikumu Eiropas Parlamentam un Padomei (COM(2008)0810),
 - ņemot vērā EK līguma 251. panta 2. punktu un 175. panta 1. punktu, saskaņā ar kuriem Komisija tam ir iesniegusi priekšlikumu (C7-C6-0472/2008),
 - ņemot vērā Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam un Padomei „Lisabonas līguma stāšanās spēkā ietekme uz pašreizējām starpiestāžu lēmumu pieņemšanas procedūrām” (COM(2009)0665),
 - ņemot vērā Līguma par Eiropas Savienības darbību 294. panta 3. punktu un 192. panta 1. punktu,
 - ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā Reģionu komitejas atzinumu,
 - ņemot vērā Reglamenta 55. pantu,
 - ņemot vērā Vides, sabiedrības veselības un pārtikas nekaitīguma komitejas ziņojumu un Juridiskās komitejas atzinumu (A7-0000/2010),
1. pieņem turpmāk tekstā izklāstīto nostāju pirmajā lasījumā;
 2. aicina Komisiju vēlreiz iesniegt savu priekšlikumu, ja tā ir paredzējusi šo priekšlikumu būtiski grozīt vai aizstāt ar citu tekstu;
 3. uzdod priekšsēdētājam nosūtīt Parlamenta nostāju Padomei, Komisijai un valstu parlamentiem.

Grozījums Nr. 1

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts
10. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(10) Šī direktīva aptver visas elektriskās un elektroniskās iekārtas, ko izmanto

Grozījums

(10) Šī direktīva aptver visas elektriskās un elektroniskās iekārtas, ko izmanto

patērētāji, un elektriskās un elektroniskās iekārtas, kas paredzētas profesionālajai lietošanai. Šī direktīva jāpiemēro, neskarot Kopienas tiesību aktus par drošības un veselības aizsardzības prasībām, ar kuriem aizsargā visas personas, kuras nonāk saskarē ar EEIA, kā arī īpašos Kopienas tiesību aktus par atkritumu apsaimniekošanu, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 6. septembra Direktīvu 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un Kopienas tiesību aktus par izstrādājumu konstrukciju, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/32/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības attiecībā uz enerģiju patērējošiem ražojumiem, un ar ko groza Padomes Direktīvu 92/42/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 96/57/EK un 2000/55/EK.

patērētāji, un elektriskās un elektroniskās iekārtas, kas paredzētas profesionālajai lietošanai. Šī direktīva jāpiemēro, neskarot Kopienas tiesību aktus par drošības un veselības aizsardzības prasībām, ar kuriem aizsargā visas personas, kuras nonāk saskarē ar EEIA, kā arī īpašos Kopienas tiesību aktus par atkritumu apsaimniekošanu, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 6. septembra Direktīvu 2006/66/EK par baterijām un akumulatoriem, un bateriju un akumulatoru atkritumiem un Kopienas tiesību aktus par izstrādājumu konstrukciju, jo īpaši Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvu 2005/32/EK, ar ko izveido sistēmu, lai noteiktu ekodizaina prasības attiecībā uz enerģiju patērējošiem ražojumiem, un ar ko groza Padomes Direktīvu 92/42/EEK un Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 96/57/EK un 2000/55/EK. **Šo direktīvu nevajadzētu attiecināt uz lieliem stacionāriem rūpniecības kompleksiem, jo tos uzstāda un pastāvīgi lieto noteiktā vietā, tos montē un demontē speciālisti, tādējādi nodrošinot organizētu atkritumu plūsmu. To nevajadzētu attiecināt arī uz saules baterijām, jo arī tās uzstāda un demontē speciālisti, to izmantošana būtiski veicina atjaunojamās enerģijas mērķu īstenošanu, vienlaikus samazinot CO₂ apjomu. Turklāt saules enerģijas iekārtu ražotāji ir noslēguši brīvprātīgu līgumu vides jomā, kura mērķis ir panākt 85 % saules bateriju (fotoelementu) otrreizēju pārstrādi. Komisijai vajadzētu pārbaudīt šajā nolīgumā noteikto mērķu īstenošana un nepieciešamības gadījumā, pamatojoties uz ziņojumu, direktīvas darbības jomā būtu jāiekļauj saules baterijas.**

Or. de

Pamatojums

Kā stacionārās iekārtas, tā arī saules baterijas rada organizētas tādu atkritumu plūsmas, ko nevar likvidēt nešķirotā un neapstrādātā veidā.

Grozījums Nr. 2

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 14. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(14) Lai sasniegtu noteikto aizsardzības līmeni un saskaņotos Kopienas vides mērķus, dalībvalstis ievieš attiecīgus pasākumus, lai līdz minimumam samazinātu EEIA kā nešķirotu sadzīves atkritumu likvidēšanu un sasniegtu augstu EEIA dalītas vākšanas līmeni. Lai dalībvalstīs nodrošinātu efektīvas savākšanas programmas ieviešanu, tām jāpieprasa augsts savākto EEIA līmenis, jo īpaši tādu dzesēšanas un saldēšanas iekārtu savākšana, kurās izmantotas ozonu noārdošas vielas un fluorētas siltumnīcefektu izraisošas gāzes, ņemot vērā to lielo ietekmi uz vidi un nepieciešamību ievērot Regulā (EK) Nr. 2037/2000 un Regulā (EK) Nr. 842/2006 noteiktās prasības. Ietekmes novērtējumā iekļautie dati liecina, ka jau pašlaik atsevišķi tiek savākti 65 % no tirgū laistajām elektriskajām un elektroniskajām iekārtām, tomēr vairāk nekā puse no tām, iespējams, tiek nepareizi apstrādātas vai nelikumīgi izvestas. Tādējādi tiek zaudēti vērtīgas otrreizējās izejvielas un veicināta vides degradēšanās. Lai to novērstu, jānosaka vērienīgi savākšanas mērķi.

Grozījums

(14) Lai sasniegtu noteikto aizsardzības līmeni un saskaņotos Kopienas vides mērķus, dalībvalstis ievieš attiecīgus pasākumus, lai līdz minimumam samazinātu EEIA kā nešķirotu sadzīves atkritumu likvidēšanu un sasniegtu augstu EEIA dalītas vākšanas līmeni. Lai dalībvalstīs nodrošinātu efektīvas savākšanas programmas ieviešanu, tām jāpieprasa augsts savākto EEIA līmenis, jo īpaši tādu dzesēšanas un saldēšanas iekārtu savākšana, kurās izmantotas ozonu noārdošas vielas un fluorētas siltumnīcefektu izraisošas gāzes, ņemot vērā to lielo ietekmi uz vidi un nepieciešamību ievērot Regulā (EK) Nr. 2037/2000 un Regulā (EK) Nr. 842/2006 noteiktās prasības. Ietekmes novērtējumā iekļautie dati liecina, ka jau pašlaik atsevišķi tiek savākti 65 % no tirgū laistajām elektriskajām un elektroniskajām iekārtām, tomēr vairāk nekā puse no tām, iespējams, tiek nepareizi apstrādātas vai nelikumīgi izvestas. Tādējādi tiek zaudēti vērtīgas otrreizējās izejvielas un veicināta vides degradēšanās. Lai to novērstu, jānosaka vērienīgi savākšanas mērķi.
Turklāt ir ārkārtīgi būtiski, lai dalībvalstis nodrošinātu direktīvā noteikto prasību piemērošanas uzraudzību un efektīvu īstenošanu, it īpaši ir jākontrolē arī lietotu elektrisko un elektronisko iekārtu izvešana no ES.

Pamatojums

Vienīgi dalībvalstis, kurām šajā jomā ir ekskluzīva kompetence, ar efektīvas kontroles palīdzību var novērst atkritumu nelikumīgu izvešanu.

Grozījums Nr. 3

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 19. apsvēruma

Komisijas ierosinātais teksts

(19) Elektrisko un elektronisko iekārtu lietotājiem privātās māsaimniecībās jānodrošina iespēja vismaz bez maksas nodod atpakaļ EEIA. Ražotājiem būtu jāfinansē *vismaz* savākšana un apstrāde, reģenerācija un EEIA likvidēšana. Dalībvalstīm vajadzētu mudināt ražotājus *pilnībā pārņemt EEIA savākšanu, jo īpaši finansējot EEIA savākšanu visā atkritumu ķēdē, tostarp no privātajām māsaimniecībām*, lai novērstu atsevišķi savāktu EEIA aizplūšanu uz neoptimālu apstrādi un to nelikumīgu eksportēšanu, *izveidotu vienlīdzīgus nosacījumus, harmonizējot ražotāju finansējumu visā ES*, novirzītu maksājumus par šo atkritumu savākšanu no nodokļu maksātājiem kopumā uz EEI izmantotājiem un pieskaņotu finansējumu principam „maksā piesārņotājs”. Lai ražotāja atbildības princips darbotos maksimāli efektīvi, katrs ražotājs atbild par ražotās produkcijas atkritumu apsaimniekošanas finansējumu. Ražotājam ir izvēles iespēja, lai, individuāli vai pievienojoties kādai kopsistēmai, pildītu šīs saistības. Katrs ražotājs, laižot tirgū kādu produktu, sniedz finanšu galvojumu, lai novērstu sabiedrības vai pārējo ražotāju izmaksas sakarā ar EEIA apsaimniekošanu attiecībā uz „pamestajiem izstrādājumiem”. Atbildību par iepriekš radušos atkritumu apsaimniekošanas finansēšanu daļa esošie

Grozījums

(19) Elektrisko un elektronisko iekārtu lietotājiem privātās māsaimniecībās jānodrošina iespēja vismaz bez maksas nodod atpakaļ EEIA. *Tādēļ* ražotājiem būtu jāfinansē savākšana un apstrāde, reģenerācija un EEIA likvidēšana.

Dalībvalstīm būtu jāpanāk visu elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanā iesaistīto pušu līdzdalība direktīvā izvirzītā mērķa sasniegšanā, lai novērstu atsevišķi savāktu EEIA aizplūšanu uz neoptimālu apstrādi un to nelikumīgu eksportēšanu.

Dalībvalstīm vajadzētu mudināt ražotājus *apstrādāt visus savāktos* EEIA, lai novirzītu maksājumus par šo atkritumu savākšanu no nodokļu maksātājiem kopumā uz EEI izmantotājiem un pieskaņotu finansējumu principam „maksā piesārņotājs”. *Patērētāji ir atbildīgi par savu laiku nokalpojušo elektrisko un elektronisko iekārtu nodošanu savākšanas vietās pareizas apstrādes nodrošināšanai*. Lai ražotāja atbildības princips darbotos maksimāli efektīvi, katrs ražotājs atbild par ražotās produkcijas atkritumu apsaimniekošanas finansējumu. Ražotājam ir izvēles iespēja, lai, individuāli vai pievienojoties kādai kopsistēmai, pildītu šīs saistības. Katrs ražotājs, laižot tirgū kādu produktu, sniedz finanšu galvojumu, lai novērstu sabiedrības vai pārējo ražotāju

ražotāji atbilstīgi kolektīvām finansējuma sistēmām, kuras darbojas rodoties izdevumiem un kurās visi tirgū esošie ražotāji veic proporcionālas iemaksas. No kolektīvajām finansējuma sistēmām nav jāizslēdz „nišas produktu” un mazu apjomu ražotāji, importētāji, un jaunpienācēji tirgū.

izmaksas sakarā ar EEIA apsaimniekošanu attiecībā uz „pamestajiem izstrādājumiem”. Atbildību par iepriekš radušos atkritumu apsaimniekošanas finansēšanu daļa esošie ražotāji atbilstīgi kolektīvām finansējuma sistēmām, kuras darbojas rodoties izdevumiem un kurās visi tirgū esošie ražotāji veic proporcionālas iemaksas. No kolektīvajām finansējuma sistēmām nav jāizslēdz „nišas produktu” un mazu apjomu ražotāji, importētāji, un jaunpienācēji tirgū.

Or. de

Pamatojums

Jau esošām un pārbaudītām infrastruktūrām arī turpmāk ir jānodrošina elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšana. Finansēšanas metode „finansē lietotājs”, neuzlabos iekārtu konstrukciju, tai nav arī nekādas ekoloģiskas priekšrocības, un, atliekot kolektīvās finansējuma sistēmas ieviešanu, nepalielināsies savākto atkritumu apjoms. Nevar neņemt vērā arī patērētāju pienākumu iesaistīties EEIA pareizas apsaimniekošanas procesā.

Grozījums Nr. 4

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 20. apsvērums

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Ražotājiem vajadzētu dod brīvprātīgu iespēju jaunu izstrādājumu pārdošanas laikā informēt pircējus par izdevumiem, kas rodas, savācot, apstrādājot un likvidējot EEIA vidi nepiesārņojošā veidā. Tas atbilst Komisijas paziņojumam par ilgtspējīgu patēriņu un ražošanu un ilgtspējīgas rūpniecības politikas rīcības plānu, jo īpaši attiecībā uz gudrāku patēriņu un videi nekaitīgu publisko iepirkumu.

svītrots

Or. de

Pamatojums

Lai veicinātu ar EEA savākšanu un apstrādāšanu saistīto izdevumu samazināšanu, šie izdevumi ir jāiekļauj izstrādājuma cenā. Vienotā likme neatspoguļo ne attiecīgā izstrādājuma likvidācijas faktiskās izmaksas, ne arī videi nodarīto kaitējumu. Patērētājs galu galā nesaņem nekādu informāciju par izstrādājuma iespējamo pārstrādi un faktiskajām apstrādes izmaksām.

Grozījums Nr. 5

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 26.a apsvērums (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

(26.a) Lai novērstu šķēršļus, kas šobrīd kavē iekšējā tirgus darbību, ir jāsamazina administratīvais slogs, saskaņojot reģistrāciju un ziņošanu, un tādējādi novēršot vairākkārtēju maksājumu rašanos, ko rada daudzkārtēja reģistrācija atsevišķās dalībvalstīs. Lai saņemtu atļauju elektrisko un elektronisko iekārtu laišanai tirgū, vairs obligāti nav nepieciešama juridiskā adrese katrā dalībvalstī; pietiek ar vienu ieceltu juridisko pārstāvi tās teritorijā.

Or. de

Pamatojums

Pieredze, īstenojot spēkā esošo direktīvu par elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem, rāda, ka 27 dalībvalstīs atšķirīgās reģistrācijas un ziņošanas prasības rada pārmērīgu administratīvo slogu un neparedzētus izdevumus. Ietekmes novērtējumā konstatēts, ka nevajadzīgie administratīvie izdevumi gadā ir EUR 66 miljoni. Tādēļ ir ne vien jāsaņem reģistrācijas un ziņošanas noteikumi, bet arī jāpadara savstarpēji saderīgi dalībvalstu reģistri, pieskaņojot tos iekšējā tirgus darbībai.

Grozījums Nr. 6

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts

2. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Šo direktīvu piemēro elektriskām un elektroniskām iekārtām, **kas atbilst Direktīvas 20xx/xx/EK (RoHS) I pielikumā norādītajām kategorijām.**

Grozījums

1. Šo direktīvu piemēro **visām** elektriskām un elektroniskām iekārtām.

Or. de

Pamatojums

RoHS un EEIA direktīvām ir atšķirīgi regulatīvie mērķi, tāpēc ir jānošķir to darbības jomas. Ar tā saukto „atvērto” darbības jomu, kad direktīvu piemēro visām elektriskām un elektroniskām iekārtām, var panākt lielāku juridisko noteiktību, kas ir būtisks šīs pārstrādātās direktīvas mērķis. Saistošs saraksts, kur iekļautas noteiktas izstrādājumu kategorijas, būtu pastāvīgi jāpārstrādā, lai atspoguļotu jaunākos sasniegumus elektrisko un elektronisko iekārtu tirgū.

Grozījums Nr. 7

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts

2. pants – 3. ea punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ea) lieli stacionāri rūpniecības kompleksi;

Or. de

Pamatojums

Šīs direktīvas primārais mērķis ir elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu pareiza savākšana un likvidēšana. Lielus stacionārus rūpniecības kompleksus montē un demontē speciālisti. Šajā gadījumā rodas organizēta atkritumu plūsma.

Grozījums Nr. 8

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 2. pants – 3. eb punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

eb) saules baterijas.

Or. de

Pamatojums

Šo atkritumu apstrādi un otrreizēju pārstrādi videi nekaitīgā veidā, veicot saules bateriju montāžu un demontāžu, nodrošina speciālisti. Šajā gadījumā rodas organizēta atkritumu plūsma. Drīzumā tiks arī sagatavots brīvprātīgs nolīgums vides jomā par lielākās daļas saules bateriju savākšanu un otrreizēju pārstrādi, ko parakstīs 2010. gada pavasarī un kas pēc tam jāpieņem Komisijai (COM 2002/412). Saules bateriju izmantošana būtiski veicina atjaunojamās enerģijas mērķu īstenošanu, vienlaikus samazinot CO₂ apjomu.

Grozījums Nr. 9

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 2. pants – 3. punkts – 1. a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Ne vēlāk kā līdz 2014. gada 31. decembrim Komisija Eiropas Parlamentam un Padomei iesniedz ziņojumu, kurā pārbaudīta direktīvas darbības joma, it īpaši attiecībā uz saules bateriju iespējamo iekļaušanu. Pamatojoties uz šo ziņojumu, Komisija, ja vajadzīgs, izstrādā priekšlikumu.

Or. de

Pamatojums

Direktīvas darbības joma ir jāpārbauda, jo šī direktīva tagad attiecas uz visām elektriskām un elektroniskām iekārtām. Ir jāpārbauda arī, vai reāli darbojas brīvprātīgais nolīgums vides jomā par saules bateriju savākšanu un otrreizēju pārstrādi, kura mērķis ir panākt 85 % visu šo bateriju otrreizēju pārstrādi.

Grozījums Nr. 10

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 2 pants – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

4. EEIA klasificē kā privātu mājsaimniecību atkritumus un kā atkritumus no lietotājiem, kas nav privātas mājsaimniecības. Nosaka EEIA veidu iedalījumu šajās kategorijās. Šo pasākumu, kas paredzēts šīs direktīvas nebūtisko elementu grozīšanai, papildinot to, pieņem saskaņā ar 18. panta 3. punktā minēto regulatīvo kontroles procedūru. Šī klasifikācija cita starpā pamatojas arī uz novērtējumu par privātajām mājsaimniecībām vai uzņēmumiem pārdoto iekārtu daļu.

svītrots

Or. de

Pamatojums

Ražotāji iepriekš nevar paredzēt, vai iekārta, ko var lietot gan privātām, gan arī profesionālām vajadzībām, nonāks patērētāja vai kāda uzņēmuma īpašumā. EEIA savākšana no privātām mājsaimniecībām pārsvarā izmaksā dārgi. Tāpēc var gadīties, ka šīs iekārtas tiks deklarētas kā iekārtas, kas nav paredzētas lietošanai mājsaimniecībās, tādējādi apdraudot mājsaimniecības ierīču finansēšanu. Tāpēc jau direktīvā ir jāiekļauj attiecīgs regulējums un definīcija (skat. 3. panta 1 punktu).

Grozījums Nr. 11

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 3. pants – a punkts

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

a) „elektriskās un elektroniskās iekārtas” jeb „EEI” ir iekārtas, ko darbina ar elektrisko strāvu vai elektromagnētisko lauku, un iekārtas šādas strāvas un lauka ģenerēšanai, piegādei un mērīšanai, **kas**

a) „elektriskās un elektroniskās iekārtas” jeb „EEI” ir iekārtas, ko darbina ar elektrisko strāvu vai elektromagnētisko lauku, un iekārtas šādas strāvas un lauka ģenerēšanai, piegādei un mērīšanai un kas

*atbilst kategorijām, kuras norādītas
Direktīvas 20xx/xx/EK
(RoHS) I pielikumā, un kas konstruētas
izmantošanai ar spriegumu, kurš
nepārsniedz 1000 voltus maiņstrāvai un
1500 voltus līdzstrāvai;*

konstruētas izmantošanai ar spriegumu,
kurš nepārsniedz 1000 voltus maiņstrāvai
un 1500 voltus līdzstrāvai;

Or. de

Pamatojums

*Tā kā šo direktīvu piemēro pilnīgi visām elektriskām un elektroniskām iekārtām, norāde uz
Direktīvas 20xx/xx/EK (RoHS) I pielikumā minētajām kategorijām nav nepieciešama.*

Grozījums Nr. 12

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 3. pants – 1 punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1) „EEIA no privātām mājsaimniecībām” ir
EEIA no privātām mājsaimniecībām **un**
komerciālām, rūpnieciskām, iestāžu
struktūrām un citām vietām un kas veida
vai daudzuma ziņā ir līdzīgi tiem, kuri ir no
privātām mājsaimniecībām;

Grozījums

1) „EEIA no privātām mājsaimniecībām”
ir EEIA no privātām mājsaimniecībām,
komerciālām, rūpnieciskām, iestāžu
struktūrām un citām vietām un kas veida
vai daudzuma ziņā ir līdzīgi tiem, kuri ir no
privātām mājsaimniecībām, **kā arī EEIA,
ko var lietot gan privātās
mājsaimniecībās, gan arī citās, no
privātām mājsaimniecībām atšķirīgās
vietās;**

Or. de

Pamatojums

*Ražotāji iepriekš nevar paredzēt, vai iekārta, ko var lietot gan privātām, gan arī
profesionālām vajadzībām, nonāks patērētāja vai kāda uzņēmuma īpašumā. EEIA savākšana
no privātām mājsaimniecībām pārsvarā izmaksā dārgi. Tāpēc var gadīties, ka šīs iekārtas tiks
deklarētas kā iekārtas, kas nav paredzētas lietošanai mājsaimniecībās, tādējādi apdraudot
mājsaimniecības ierīču finansēšanu.*

Grozījums Nr. 13

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 3. pants – s a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

sa) „liels stacionārs rūpniecības komplekss” ir dažādu aparātu un, attiecīgos gadījumos, citu ierīču noteikta kombinācija, ko montē un uzstāda iepriekš noteiktā vietā, kur to paredzēts lietot pastāvīgi;

Or. de

Pamatojums

Tā kā šīs iekārtas ir paredzēts izslēgt no direktīvas darbības jomas, ir nepieciešama šāda definīcija. Šī definīcija atbilst Direktīvā 2004/108/EK sniegtajai „stacionāra kompleksa” definīcijai. Lielus stacionārus ražošanas kompleksus montē un demontē speciālisti. Šajā gadījumā rodas organizēta atkritumu plūsma.

Grozījums Nr. 14

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 3. pants – s b punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

sb) „saules baterijas” ir elementi, kas paredzēti izmantošanai sistēmā, kuru konstruē, montē un uzstāda pastāvīgai lietošanai konkrētā vietā, lai ražotu elektroenerģiju publiskām, komerciālām un privātām vajadzībām.

Or. de

Pamatojums

Saules baterijas, ko speciālisti uzstāda un demontē pastāvīgai lietošanai noteiktās vietās, rada organizētu atkritumu plūsmu. Vairākuma ražotāju brīvprātīgi noslēgtajam nolīgumam vides jomā par saules bateriju savākšanu un otrreizēju pārstrādi ir jānodrošina to apstrāde

videi nekaitīgā veidā. Saules bateriju izmantošana būtiski veicina atjaunojamās enerģijas mērķu īstenošanu, vienlaikus samazinot CO₂ apjomu. Tā kā šīs iekārtas ir paredzēts izslēgt no direktīvas darbības jomas, ir nepieciešama šāda definīcija.

Grozījums Nr. 15

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 5. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis paredz attiecīgus pasākumus, lai samazinātu EEIA kā nešķirotu sadzīves atkritumu likvidēšanu un sasniegtu augstu EEIA dalītas savākšanas līmeni, jo īpaši attiecinot to uz un nosakot prioritāti tādām dzesēšanas un saldēšanas iekārtām, kurās izmantotas ozonu noārdošas vielas un fluorētas siltumnīcefekta gāzes.

Grozījums

1. Dalībvalstis paredz attiecīgus pasākumus, lai samazinātu EEIA kā nešķirotu sadzīves atkritumu likvidēšanu un sasniegtu augstu EEIA dalītas savākšanas līmeni, jo īpaši attiecinot to uz un nosakot prioritāti tādām dzesēšanas un saldēšanas iekārtām, kurās izmantotas ozonu noārdošas vielas un fluorētas siltumnīcefekta gāzes, ***kā arī lampām, kurās ir dzīvsudrabs.***

Or. de

Pamatojums

Jaunajās energoekonomiskajās lampās, kas šobrīd tiek laistas tirgū lielos daudzumos, ir dzīvsudrabs, kas ir ārkārtīgi bīstams videi un cilvēku veselībai, tāpēc arī šīs lampas noteikti ir jāsavāc atsevišķi.

Grozījums Nr. 16

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 7. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Neskarot 5. panta 1. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka ***ražotāji vai trešās personas, kas darbojas to vārdā, sasniedz*** minimālo savākšanas apjomu 65 % apmērā. Šo apjomu aprēķina, izmantojot to EEIA kopējo svaru, kas attiecīgajā gadā un dalībvalstī savākti saskaņā ar 5. un

Grozījums

1. Neskarot 5. panta 1. punktu, dalībvalstis nodrošina, ka ***tiek sasniegts minimālais*** savākšanas ***apjoms*** 65 % apmērā. Šo apjomu aprēķina, izmantojot to EEIA kopējo svaru, kas attiecīgajā gadā un dalībvalstī savākti saskaņā ar 5. un 6. pantu, izsakot to kā procentu no to

6. pantu, izsakot to kā procentu no to elektrisko un elektronisko iekārtu vidējā svara, kas šajā dalībvalstī laisti tirgū **divos** iepriekšējos gados. Minētais savākšanas apjoms jāasniedz katru gadu, sākot ar 2016. gadu.

elektrisko un elektronisko iekārtu vidējā svara, kas šajā dalībvalstī laisti tirgū **trijos** iepriekšējos gados. Minētais savākšanas apjoms jāasniedz katru gadu, sākot ar 2016. gadu. **Sākot no 2013. gada līdz 2015. gada beigām, dalībvalstis nodrošina, ka, veicot līdzīgu aprēķinu, katru gadu tiek sasniegts minimālais savākšanas apjoms 45 % apmērā.**

Or. de

Pamatojums

Par savākšanas mērķa īstenošanu ir jāatbild dalībvalstīm. Ražotāji nevar kontrolēt savākšanu, ko veic trešās personas, tāpat arī atsevišķiem ražotājiem nevar likt īstenot valsts kopīgo mērķi. Atbildības sadalīšana nepalielinās savākšanas apjomu. Daudz veiksmīgāk ikgadējās svārstības un šo izstrādājumu kalpošanas ilguma atšķirības izlīdzinās atsaucēs datuma attālināšana. Ir jānosaka starpposma mērķis, jo jau šobrīd 4 kg mērķis vairs neatbilst prasībām.

Grozījums Nr. 17

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 7. pants – 1. a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

1. a) Lai pierādītu, ka ir sasniegts minimālais savākšanas apjoms, dalībvalstis nodrošina, ka informācija par tādām EEIA, kuras

- atbilstīgi 5. panta 2. a) punktā noteiktajām prasībām ir nodotas savākšanas punktos,

- atbilstīgi 5. panta 2. b) punktā noteiktajām prasībām ir nodotas atpakaļ izplatītājiem,

- atsevišķi ir savākuši ražotāji vai trešās personas, kas darbojas to vārdā,

vai kuras ir dalīti savāktas citādā veidā,

Pamatojums

Dalībvalstis atbild par savākšanas mērķa sasniegšanu, un par savāktajiem elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumiem ziņo atbilstīgi 16. panta 5. punktā noteiktajām prasībām. Tāpēc ir svarīgi, lai dalībvalstis saņemtu informāciju par visiem atsevišķi savāktajiem apjomiem. Tas palīdzēs arī labāk uzraudzīt atkritumu plūsmu.

Grozījums Nr. 18

**Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts
7. pants – 4. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

4. Vēlākais līdz 2012. gada 31. decembrim Eiropas Parlaments un Padome pārskata 1. punktā norādīto savākšanas apjomu un termiņu, iespējams nosakot arī dzesēšanas un saldēšanas iekārtu dalītas savākšanas mērķi, pamatojoties uz Komisijas ziņojumu, kuram, ja nepieciešams, pievienots priekšlikums.

Grozījums

4. Vēlākais līdz 2012. gada 31. decembrim Eiropas Parlaments un Padome pārskata 1. punktā norādīto savākšanas apjomu un termiņu, iespējams nosakot arī dzesēšanas un saldēšanas iekārtu, ***kā arī lampu, kurās ir dzīvsudrabs***, dalītas savākšanas mērķi, pamatojoties uz Komisijas ziņojumu, kuram, ja nepieciešams, pievienots priekšlikums.

Pamatojums

Lampas, kurās ir dzīvsudrabs, ir īpaši energoekonomiskās spuldzes, ir ārkārtīgi bīstamas videi un cilvēku veselībai. Šobrīd ne visās valstīs šīs lampas tiek savāktas pietiekamā apjomā, it īpaši tāpēc, ka tās ir vieglas. Šā iemesla dēļ, kā arī ņemot vērā prasības par ietekmi uz vidi, šīm lampām ir jānosaka atsevišķs savākšanas mērķis.

Grozījums Nr. 19

**Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts
8. pants – 4. punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visi dalīti

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka visi dalīti

savākie EEIA tiek apstrādāti.

savākie EEIA tiek apstrādāti. **Komisija veic saskaņotu elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšanas, apstrādes un otrreizējās pārstrādes standartu izstrādi, it īpaši, pilnvarojot Eiropas Standartizācijas komiteju.**

Or. de

Pamatojums

Šobrīd vēl aizvien nav izstrādāti otrreizējās pārstrādes standarti. Otrreizējās pārstrādes kvalitātes standarti ir ļoti atšķirīgi, un tāpēc resursu izmantošana nav vienādi efektīva. Atšķirīgie standarti kropļo arī konkurenci, tāpēc ir nepieciešams izstrādāt vienotus pamatnosacījumus.

Grozījums Nr. 20

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 10. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem un Komisijas 2007. gada 29. novembra Regulu (EK) Nr. 1418/2007 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 III vai III A pielikumā uzskaitītu dažu atkritumu eksportu reģenerācijai uz valstīm, uz kurām neattiecas ESAO Lēmums par atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli, uzskata, ka attiecībā uz no Kopienas izvestajiem EEIA izpildītas saistības un mērķi, kas minēti šīs direktīvas 11. pantā, ja eksportētājs **pieņēma apstrādes veikšanu** saskaņā ar nosacījumiem, kas ir līdzvērtīgi šīs direktīvas prasībām.

Grozījums

2. Saskaņā ar Regulu (EK) Nr. 1013/2006 par atkritumu sūtījumiem un Komisijas 2007. gada 29. novembra Regulu (EK) Nr. 1418/2007 par Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1013/2006 III vai III A pielikumā uzskaitītu dažu atkritumu eksportu reģenerācijai uz valstīm, uz kurām neattiecas ESAO Lēmums par atkritumu pārrobežu pārvietošanas kontroli, uzskata, ka attiecībā uz no Kopienas izvestajiem EEIA izpildītas saistības un mērķi, kas minēti šīs direktīvas 11. pantā, ja eksportētājs **pirms izvešanas pamatoti pieņēma, ka sagatavošana atkārtotai izmantošanai, otrreizējai pārstrādei un reģenerācijai veikta** saskaņā ar nosacījumiem, kas ir līdzvērtīgi šīs direktīvas prasībām. **Pēc sagatavošanas atkārtotai izmantošanai, otrreizējai pārstrādei vai reģenerācijai ir jāapstiprina atbilstība šiem līdzvērtīgajiem**

nosacījumiem.

Or. de

Pamatojums

Pierādīšanas pienākums attiecas uz sagatavošanu atkārtotai izmantošanai, otrreizējo pārstrādi un reģenerāciju, lai novērstu, ka ārpus ES apstrāde tiek veikta saskaņā ar zemākiem vides standartiem, kā arī, lai radītu vienlīdzīgus starptautiskās konkurences priekšnosacījumus. Eksportētājiem pirms un pēc izvešanas ir jāiesniedz pierādījumi, ka uzņēmējā valstī ir līdzvērtīgi apstrādes un reģenerācijas standarti. Nepietiek, ka pārbaudi veic pēc tam, jo apstrāde, iespējams, varētu būt notikusi ES standartiem neatbilstīgos apstākļos.

Grozījums Nr. 21

**Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts
10. pants – 3. punkts – 1 a apakšpunkts (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

***Piemērošanas noteikumus pieņem
vēlākais līdz [18 mēnešus pēc dienas, kad
šī direktīva publicēta Eiropas Savienības
Oficiālajā Vēstnesī]***

Or. de

Pamatojums

Piemērošanas noteikumu izsludināšanai ir jānosaka konkrēti termiņi, lai iestādēm un ražotājiem garantētu tiesisko un izpildes drošību.

Grozījums Nr. 22

**Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts
11. pants – 1. a punkts**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

a) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 1. un
10. kategorijai ***Direktīvas 20xx/xx/EK
(RoHS) I pielikumā:***

a) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 1. un
4. kategorijai ***I A pielikumā:***

– reģenerē 85 % un
– 80 % sagatavo atkārtotai izmantošanai un
veic to otrreizēju pārstrādi;

– reģenerē 85 % un
– 80 % sagatavo atkārtotai izmantošanai un
veic to otrreizēju pārstrādi;

Or. de

Pamatojums

Kategoriju skaitu samazināšana no desmit uz piecām atbilst vispārpieņemtai praksei un palīdz izvairīties no nevajadzīga administratīvā sloga. Arī no vides aizsardzības viedokļa šāda klasifikācija ir jēgpilna, jo šajā iedalījumā ir ņemtas vērā vienādas sastāva īpatnības un ietekme uz vidi. Lampas un gāzizlādes lampas nevar izmantot atkārtoti, tādēļ nevar noteikt mērķi sagatavot tās atkārtotai izmantošanai.

Grozījums Nr. 23

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 11. pants – 1 b punkts

Komisijas ierosinātais teksts

a) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 3. un 4. kategorijai **Direktīvas 20xx/xx/EK (RoHS) I pielikumā:**
– reģenerē 80% un
– 70% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to otrreizēju pārstrādi;

Grozījums

a) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 2. kategorijai **IA pielikumā:**
– reģenerē 80% un
– 70% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to otrreizēju pārstrādi;

Or. de

Pamatojums

Kategoriju skaitu samazināšana no desmit uz piecām atbilst vispārpieņemtai praksei un palīdz izvairīties no nevajadzīga administratīvā sloga. Arī no vides aizsardzības viedokļa šāda klasifikācija ir jēgpilna, jo šajā iedalījumā ir ņemtas vērā vienādas sastāva īpatnības un ietekme uz vidi. Lampas un gāzizlādes lampas nevar izmantot atkārtoti, tādēļ nevar noteikt mērķi sagatavot tās atkārtotai izmantošanai.

Grozījums Nr. 24

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 11. pants – 1. c punkts

Komisijas ierosinātais teksts

c) attiecībā uz EEIA, kas atbilst **2., 5., 6., 7., 8. un 9. kategorijai Direktīvas 20xx/xx/EK (RoHS) I pielikumā:**
– reģenerē 75% un
– 55% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to otrreizēju pārstrādi;

Grozījums

c) attiecībā uz EEIA, kas atbilst **5. kategorijai I A pielikumā:**
– reģenerē 75% un
– 55% sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to otrreizēju pārstrādi;

Or. de

Pamatojums

Kategoriju skaitu samazināšana no desmit uz piecām atbilst vispārpieņemtai praksei un palīdz izvairīties no nevajadzīga administratīvā sloga. Arī no vides aizsardzības viedokļa šāda klasifikācija ir jēgpilna, jo šajā iedalījumā ir ņemtas vērā vienādas sastāva īpatnības un ietekme uz vidi. Lampas un gāzizlādes lampas nevar izmantot atkārtoti, tādēļ nevar noteikt mērķi sagatavot tās atkārtotai izmantošanai.

Grozījums Nr. 25

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 11. pants – 1. c a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

ca) attiecībā uz EEIA, kas atbilst 3. kategorijai I A pielikumā:
– reģenerē 75% un
– 50 % veic otrreizēju pārstrādi.

Or. de

Pamatojums

Kategoriju skaitu samazināšana no desmit uz piecām atbilst vispārpieņemtai praksei un palīdz izvairīties no nevajadzīga administratīvā sloga. Arī no vides aizsardzības viedokļa

šāda klasifikācija ir jēgpilna, jo šajā iedalījumā ir ņemtas vērā vienādas sastāva īpatnības un ietekme uz vidi. Lampas un gāzizlādes lampas nevar izmantot atkārtoti, tādēļ nevar noteikt mērķi sagatavot tās atkārtotai izmantošanai.

Grozījums Nr. 26

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 11. pants – 1. d punkts

Komisijas ierosinātais teksts

d) attiecībā uz gāzizlādes lampām **85 % sagatavo atkārtotai izmantošanai un veic to otrreizēju pārstrādi.**

Grozījums

d) attiecībā uz gāzizlādes lampām **80% veic otrreizēju pārstrādi.**

Or. de

Pamatojums

Kategoriju skaitu samazināšana no desmit uz piecām atbilst vispārpieņemtai praksei un palīdz izvairīties no nevajadzīga administratīvā sloga. Arī no vides aizsardzības viedokļa šāda klasifikācija ir jēgpilna, jo šajā iedalījumā ir ņemtas vērā vienādas sastāva īpatnības un ietekme uz vidi. Lampas un gāzizlādes lampas nevar izmantot atkārtoti, tādēļ nevar noteikt mērķi sagatavot tās atkārtotai izmantošanai.

Grozījums Nr. 27

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 12. pants – 1. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ražotāji paredz finansējumu vismaz to privāto mājsaimniecību EEIA savākšanai, apstrādei, reģenerācijai un likvidācijai videi nekaitīgā veidā, kuri nogādāti saskaņā ar 5. panta 2. punktu izveidotajās savākšanas vietās. ***Dalībvalstis, ja vajadzīgs, mudina ražotājus finansēt visas izmaksas, kas savākšanas vietām rodas saistībā ar EEIA no privātām mājsaimniecībām.***

Grozījums

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ražotāji paredz finansējumu vismaz to privāto mājsaimniecību EEIA savākšanai, apstrādei, reģenerācijai un likvidācijai videi nekaitīgā veidā, kuri nogādāti saskaņā ar 5. panta 2. punktu izveidotajās savākšanas vietās.

Pamatojums

Jau esošām un pārbaudītām infrastruktūrām, piemēram, pašvaldībām, arī turpmāk ir jānodrošina elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšana. Finansēšanas metode „finansē lietotājs”, neuzlabos iekārtu konstrukciju, tai nav arī nekādas ekoloģiskas priekšrocības, un, atliekot kolektīvās finansējuma sistēmas ieviešanu, nepalielināsies savākto atkritumu apjoms. Arī patērētāji atbild par šo iekārtu atkritumu pareizu apsaimniekošanu.

Grozījums Nr. 28**Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts
14. pants – 1. punkts***Komisijas ierosinātais teksts**Grozījums*

1. Dalībvalstis nodrošina, ka ražotājiem, pārdodot jaunus izstrādājumus pircējiem, ir atļauts norādīt izmaksas par savākšanu, apstrādi un likvidēšanu videi nekaitīgā veidā. Minētās izmaksas nepārsniedz faktiskās izmaksas.

*svītrots**Pamatojums*

Lai veicinātu ar EEIA savākšanu un apstrādāšanu saistīto izdevumu samazināšanu, šie izdevumi ir jāiekļauj izstrādājuma cenā. Vienotā likme neatspoguļo ne likvidācijas faktiskās izmaksas, ne arī attiecīgā izstrādājuma videi nodarīto kaitējumu. Patērētājs galu galā nesaņem nekādu informāciju par izstrādājuma iespējamo pārstrādi un faktiskajām apstrādes izmaksām.

Grozījums Nr. 29**Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts
16. pants – 2. punkts – 1. apakšpunkts***Komisijas ierosinātais teksts**Grozījums*

Dalībvalstis nodrošina, lai ikviens ražotājs to teritorijā varētu reģistrēt valsts reģistrā

*Dalībvalstis nodrošina, lai ikviens ražotājs to teritorijā varētu **elektroniskā veidā***

visu attiecīgo informāciju, tostarp ziņošanas prasības un maksas, šādā veidā informējot par darbībām visās pārējās dalībvalstīs.

reģistrēt valsts reģistrā visu attiecīgo informāciju, tostarp ziņošanas prasības un maksas, šādā veidā informējot par darbībām visās pārējās dalībvalstīs.

Or. de

Pamatojums

Lai samazinātu uzņēmuma administratīvo slogu un izdevumus, informācijas apmaiņai jābūt iespējamai elektroniskā veidā.

Grozījums Nr. 30

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 16. pants – 2. punkts – 2. apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Šādi reģistri ir savstarpēji saderīgi minētās informācijas apmaiņai, tostarp par elektrisko un elektronisko iekārtu daudzumiem, kas laisti valsts tirgū, **un lai pārsūtītu** naudu saistībā ar izstrādājumu vai EEIA pārsūtīšanu Kopienas robežās.

Grozījums

Šādi reģistri ir savstarpēji saderīgi minētās informācijas apmaiņai, tostarp par elektrisko un elektronisko iekārtu daudzumiem, kas laisti valsts tirgū, **kā arī tādas informācijas apmaiņai, kas ļauj pārsūtīt** naudu saistībā ar izstrādājumu vai EEIA pārsūtīšanu Kopienas robežās.

Or. de

Pamatojums

Nav jārada jaunas finanšu sistēmas, ir tikai jānodrošina ar finanšu līdzekļiem saistītas informācijas apmaiņa. Reģistriem pašiem nav jāiekasē nodevas un pēc tam jāpārsūta nauda no vienas dalībvalsts citā, tiem jābūt savstarpēji saderīgiem informācijas apmaiņas jomā.

Grozījums Nr. 31

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 16. pants – 2. a punkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

Katra dalībvalsts nodrošina, ka ražotājs, kas laiž savā tirgū elektrisku vai elektronisku aprīkojumu, bet nav

reģistrēts attiecīgās valsts teritorijā, var iecelt šajā dalībvalstī savu juridisko pārstāvi, kurš ir atbildīgs par šajā direktīvā iekļauto saistību izpildi.

Or. de

Pamatojums

Prasība, ka katram ražotājam ir jābūt juridiskai adresei dalībvalstī, kuras tirgū tas vēlas laist elektriskās un elektroniskās iekārtas, rada šķēršļus iekšējā tirgus darbībai un ir sevišķi apgrūtinājoša MVU. Lai attiecīgajā dalībvalstī īstenotu direktīvā noteiktās prasības, ir pietiekami, ja šo pienākumu attiecīgās valsts teritorijā veic pilnvarotais pārstāvis.

Grozījums Nr. 32

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 16. pants – 3. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

3. Nosaka reģistrēšanas un ziņošanas formātu un ziņošanas biežumu. Minētos pasākumus, ar ko paredzēts grozīt šīs direktīvas nebūtiskos elementus, papildinot tos, pieņem saskaņā ar regulatīvo kontroles procedūru, kas minēta 18. panta 3. punktā.

Grozījums

3. Nosaka reģistrēšanas un ziņošanas formātu un ziņošanas biežumu.
Reģistrēšanas un ziņošanas formātā iekļauj vismaz šādu informāciju:

- valsts tirgū laisto elektrisko un elektronisko iekārtu skaits,

- iekārtas veids,

- zīmols,

- kategorijas,

- attiecīgos gadījumos arī garantija.

Minētos pasākumus, ar ko paredzēts grozīt šīs direktīvas nebūtiskos elementus, papildinot tos, pieņem saskaņā ar regulatīvo kontroles procedūru, kas minēta 18. panta 3. punktā.

Or. de

Pamatojums

Datu saskaņošana attiecībā tirgū laisto elektrisko un elektronisko iekārtu skaitu ražotājam vienkāršo reģistrāciju un nodrošina datu apmaiņu dalībvalstīs. Kategorijas un iekārtas veida norādīšana ir nepieciešama, lai īstenotu 11. pantā noteikto reģenerācijas mērķi, dažās dalībvalstīs tas vajadzīgs arī garantijai. Lai cīnītos pret nemaksātājiem, svarīgi ir norādīt zīmolu. Saskaņošana uzlabos iekšējā tirgus darbību.

Grozījums Nr. 33

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 20. pants – 1. punkts – 2. apakšpunkts

Komisijas ierosinātais teksts

Minētās inspekcijas aptver vismaz EEIA izvešanu ārpus Kopienas saskaņā ar Regulu par atkritumu sūtījumiem, darbības apstrādes iekārtās saskaņā ar Direktīvu 2008/xx/EK par atkritumiem un šīs Direktīvas II pielikumu.

Grozījums

Minētās inspekcijas aptver vismaz ***tirgū laisto elektrisko un elektronisko iekārtu paziņoto skaitu, lai atbilstīgi 12. pantā noteiktajām prasībām pārbaudītu finanšu galvojumu***, EEIA izvešanu ārpus Kopienas saskaņā ar Regulu par atkritumu sūtījumiem, darbības apstrādes iekārtās saskaņā ar Direktīvu 2008/xx/EK par atkritumiem un šīs Direktīvas II pielikumu.

Or. de

Pamatojums

Šobrīd ražotāja norādītais skaits bieži vien netiek rūpīgi pārbaudīts. Taču tam ir negatīva ietekme uz finansējumu un galvojumiem.

Grozījums Nr. 34

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts 20. pants – 2. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

2. Dalībvalstis ***veic EEIA*** sūtījumu uzraudzību saskaņā ar I pielikumā norādītajām ***minimālajām uzraudzības***

Grozījums

2. Dalībvalstis nodrošina ***lietotu elektrisko un elektronisko iekārtu, kas varētu izrādīties EEIA***, sūtījumu uzraudzību ***veic***

prasībām.

saskaņā ar I pielikumā norādītajām
*minimālajām uzraudzības prasībām un
atbilstīgi šīm prasībām sūtījums tiek
uzraudzīts.*

Or. de

Pamatojums

*Īpaši ir jāuzrauga iekārtas, kas maldinoši ir deklarētas kā lietotas iekārtas, bet patiesībā ir
atkritumi, ko nedrīkst izvest vai drīkst izvest, ievērojot īpašus noteikumus.*

Grozījums Nr. 35

**Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts
I A pielikums (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

I A pielikums

*Elektrisko un elektronisko iekārtu
kategorijas atbilstīgi 11. pantā
noteiktajām prasībām*

- 1. Dzesēšanas ierīces un radiatoru*
- 2. Ekrāni un monitori*
- 3. Lampas*
- 4. Liela izmēra ierīces, izņemot
dzesēšanas ierīces un radiatorus, ekrānus
un monitorus, kā arī lampas*

*Liela izmēra ierīces ir visas ierīces, kas
faktiski nav pārvietojamas vai ir
paredzētas lietošanai noteiktā vietā visu
lietošanas laiku.*

- 5. Maza izmēra ierīces, izņemot
dzesēšanas ierīces un radiatorus, ekrānus
un monitorus, kā arī lampas*

*Maza izmēra ierīces ir ierīces, kas ir
pārvietojamas un kurām nav jāatrodas*

noteiktā vietā visu lietošanas laiku.

Or. de

Pamatojums

Šīs piecas kategorijas atbilst vispārpieņemtai atkritumu savākšanas praksei dalībvalstīs un palīdz samazināt administratīvo slogu. Šajā klasifikācijā ir ņemta vērā ietekme uz vidi.

Grozījums Nr. 36

**Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts
I B pielikums (jauns)**

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

I B PIELIKUMS

*Iekārto saraksts, kas iekļautas I A (jauns)
pielikumā minētajās kategorijās,
papildināms*

1. Dzesēšanas ierīces un radiatoru

- Ledusskapji*
- Saldētavas*
- Aukstu produktu automātiskie sadalītāji*
- Gaisa kondicionēšanas ierīces*
- Radiatori, kuros ir eļļa, kā arī citas siltummaiņas iekārtas, kurās ūdens vietā ir citi siltumvadītāji (piemēram, siltumsūkņi un gaisa sausināšanas ierīces)*

2. Ekrāni un monitori

- Ekrāni*
- Televizori*
- Digitālie foto rāmji*
- Monitori*
- Klēpja datori*
- Piezīmjdatori*

3. Lampas

- *Taisnās dienasgaismas lampas*
- *Kompaktas dienasgaismas lampas*
- *Augstas intensitātes gāzizlādes lampas, to skaitā augstspiediena nātrija lampas un metālu halogenīdu lampas*
- *Zema spiediena nātrija lampas*
- *Gaismas diodes*

4. Liela izmēra ierīces

- *Liela izmēra ierīces, ko izmanto pārtikas kulinārai apstrādei un citai pārtikas pārstrādei (piemēram, plīts virsmas, cepeškrāsnis, plītis, mikroviļņu krāsnis, iebūvēti kafijas automāti)*
- *Tvaika nosūcēji*
- *liela izmēra tīrīšanas ierīces (piemēram, veļas mašīnas, veļas žāvētāji, trauku mazgājamās mašīnas)*
- *lielas sildīšanas ierīces (piemēram, lieli siltuma ventilatori, elektriskie kamīni, marmora un dabīgā akmens apkures ierīces, peldbaseinu apsildīšanas ierīces un citas ierīces telpu, gultu un sēdēšanai paredzētu mēbeļu apsildīšanai)*
- *liela izmēra ķermeņa kopšanas ierīces (solāriji, saunas, masāžas krēsli)*
- *liela izmēra IT un elektrosakaru iekārtas (centrālie procesori, serveri, stacionāras iekārtas un ierīces tīklu darbības nodrošināšanai, printeri, kopētāji, monētu telefona aparāti)*
- *liela izmēra sporta un izklaides ierīces (sportam paredzētas ierīces ar elektriskām vai elektroniskām sastāvdaļām, spēļu automāti)*
- *liela izmēra gaismekļi un citas ierīces gaismas izplatīšanai un vadīšanai*
- *Liela izmēra ierīces elektroenerģijas iegūšanai un vadīšanai (piemēram, ģeneratori, transformatori, nepārtrauktās barošanas bloki (UPS), strāvas pārveidotāji)*

- *Liela izmēra medicīnas iekārtas*
- *Liela izmēra uzraudzības un kontroles instrumenti*
- *Liela izmēra mēraparāti un iekārtas (piemēram, svāri, stacionāras mašīnas)*
- *Produktu automātiskie sadalītāji, ierīces vienkāršu pakalpojumu veikšanai (preču automāti, bankomāti, tukšās taras pieņemšanas automāti, foto automāti)*

5. Maza izmēra ierīces

- *Maza izmēra ierīces, ko izmanto pārtikas kulinārai apstrādei un citai pārtikas pārstrādei (piemēram, tosteri, elektriskās plītiņas, naži, spirāles ūdens vārīšanai, griezējierīces)*
- *Maza izmēra tīrīšanas ierīces (piemēram, putekļu sūcēji, gludekļi utt.)*
- *Ventilatori, gaisa atsvaidzinātāji*
- *Maza izmēra sildīšanas ierīces (piemēram, elektriskās segas)*
- *Pulksteņi, rokas pulksteņi un citas laika noteikšanas ierīces*
- *Maza izmēra ķermeņa kopšanas ierīces (piemēram, skūšanās aparāti, zobu birstes, matu žāvētāji, masāžas aparāti)*
- *Maza izmēra IT un elektrosakaru iekārtas (piemēram, personālie datori, printeri, kalkulatori, telefoni, mobilie telefoni, rūteri, rācījas, zīdaiņu rācījas, videoprojektori)*
- *Fotoaparāti*
- *Elektroniskās izklaides ierīces (piemēram, radioaparāti, skaņas pastiprinātāji, automašīnu radioaparāti, DVD atskaņotāji)*
- *Mūzikas instrumenti un mūzikas ierīces (piemēram, skaņas pastiprinātāji, jaudas pastiprinātāji, miksēšanas pultis, mikrofonu)*
- *Maza izmēra gaismekļi un citas ierīces gaismas izplatīšanai un vadīšanai*

- *Rotāllietas (piemēram, rotaļu dzelzceļi, lidmašīnu modeļi utt.)*
- *Maza izmēra sporta aprīkojums (piemēram, velosipēdu, niršanas, skriešanas, airēšanas kontroles ierīces utt.)*
- *Maza izmēra izklaides ierīces (piemēram, videospēles, makšķerēšanas un golfa piederumi utt.)*
- *Elektriskie un elektroniskie darbarīki, tostarp dārza darbarīki (piemēram, urbjmašīnas, zāģi, sūkņi, pļaujmašīnas)*
- *Maza izmēra ierīces elektroenerģijas iegūšanai un vadīšanai (piemēram, ģeneratori, lādētāji, nepārtrauktās barošanas bloki (UPS), tīkla sastāvdaļas)*
- *Maza izmēra medicīnas iekārtas, tostarp veterinārmedicīnas iekārtas*
- *Maza izmēra uzraudzības un kontroles instrumenti (piemēram, dūmu detektori, siltumregulatori, termostati, kustību sensori, novērošanas ierīces un aparāti, tālvadības pultis/televizoru vadības pultis)*
- *Maza izmēra mēraparāti un iekārtas (piemēram, svāri, displeji, attāluma mērītāji, termometri)*
- *Maza izmēra ierīces produktu automātiskai sadalīšanai*

Or. de

Pamatojums

Iespēja papildināt iekārtu sarakstu atvieglos iedalījumu I A (jauns) pielikumā noteiktajās piecās kategorijās un nodrošinās saprotamību. Tas atvieglos arī direktīvas saskaņotu īstenošanu.

Grozījums Nr. 37

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts I. pielikums – virsraksts

Komisijas ierosinātais teksts

*Minimālās uzraudzības prasības EEIA
sūtījumiem*

Grozījums

*Minimālās prasības tādu lietotu elektrisko
un elektronisko iekārtu sūtījumiem, kas
varētu izrādīties EEIA.*

Or. de

Pamatojums

*I pielikumā ir noteiktas minimālās prasības un dokumentācijas pienākums turētājiem, kas
sūta lietotas elektriskās un elektroniskās iekārtas. Tāpēc tas ir jānorāda arī virsrakstā. Šeit ir
runa par precizēšanu.*

Grozījums Nr. 38

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts I. pielikums – 1. punkts – 1. a apakšpunkts (jauns)

Komisijas ierosinātais teksts

Grozījums

*Šā panta a) un b) punktā noteiktās
prasības nepiemēro gadījumos, kad
lietotas, bojātas elektriskās un
elektroniskās iekārtas apvienotā sūtījumā
nosūta atpakaļ ražotājam bojājumu
novēršanai garantijas ietvaros atkārtotas
izmantošanas nolūkā.*

Or. de

Pamatojums

*Ievērojot atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju, iekārtu otrreizēja lietošana ir jāatbalsta. Šā
iemesla dēļ ir jāļauj bojātas iekārtas garantijas laikā nosūtīt bojājumu novēršanai. Lai
novērstu, ka EEIA sūta kā remontējamās iekārtas, bojātu iekārtu sūtīšanas noteikumiem ir
jābūt ļoti stingriem.*

Grozījums Nr. 39

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts

I. pielikums – 2. punkts – 2. b apakšpunkts – 1. domuzīme

Komisijas ierosinātais teksts

- priekšmeta nosaukums (iekārtas nosaukums atbilstīgi II pielikumam un kategorijai saskaņā ar **Direktīvas 20xx/xx/EK (RoHS) I** pielikumu;

Grozījums

- priekšmeta nosaukums (iekārtas nosaukums atbilstīgi II pielikumam un kategorijai saskaņā ar **IA** pielikumu;

Or. de

Pamatojums

Šeit ir runa par tehnisku grozījumu, pamatojoties uz direktīvas 2. pantā noteikto atvērto darbības jomu, tāpēc nav nepieciešama norāde uz RoHS.

Grozījums Nr. 40

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts

I. pielikums – 3. punkts – ievads

Komisijas ierosinātais teksts

Papildus 1. punktā **pieprasītajam dokumentam**, katrai lietotu elektrisko un elektronisko iekārtu kravai (piemēram, transportēšanas konteiners, kravas automobīlis) jāpievieno:

Grozījums

Papildus 1. punktā **pieprasītajiem dokumentiem**, katrai lietotu elektrisko un elektronisko iekārtu kravai (piemēram, transportēšanas konteiners, kravas automobīlis) **obligāti** jāpievieno:

Or. de

Pamatojums

1. punktā un 3. punktā norādītie dokumenti ir obligāti jāpievieno kravai, lai varētu pārbaudīt, vai tajā ir lietotas elektriskās un elektroniskās iekārtas vai atkritumi.

Grozījums Nr. 41

Direktīvas priekšlikums – grozījumu akts I. pielikums – 4. punkts

Komisijas ierosinātais teksts

4. Ja trūkst 1. un 3. punktā norādītās attiecīgās dokumentācijas un iepakojuma, dalībvalstu iestādes uzskata, ka priekšmets ir bīstami EEIA, un uzskata, ka krava ir nelegāls sūtījums. Šādos apstākļos tiks informētas attiecīgās kompetentās iestādes un ar kravu rīkosies atbilstīgi Atkritumu pārvadāšanas regulas 24. un 25. pantam. ***Vairumā gadījumu par sūtījumu atbildīgajām personām tas par saviem līdzekļiem būs jānogādā atpakaļ uz nosūtīšanas valsti un pret tām var ierosināt kriminālsankcijas. Tajās dalībvalstīs, kurās valsts iestādēm ir jāpierāda, ka priekšmeti ir EEIA, nevis elektriskas un elektroniskas iekārtas, attiecīgās dokumentācijas un iepakojuma neesamība, iespējams, izraisīs ievērojamus atkritumu tālākas transportēšanas aizkavējumus, kamēr tiks veiktas nepieciešamās izmeklēšanas, lai noskaidrotu, kas ir sūtāmie priekšmeti.***

Grozījums

4. Ja trūkst 1. un 3. punktā norādītās attiecīgās dokumentācijas un iepakojuma, ***kuru uzrādīšana ir sūtīšanai paredzētās iekārtas turētājam pienākums***, dalībvalstu iestādes uzskata, ka priekšmets ir bīstami EEIA, un uzskata, ka krava ir nelegāls sūtījums.

Šādos apstākļos tiks informētas attiecīgās kompetentās iestādes un ar kravu rīkosies atbilstīgi Atkritumu pārvadāšanas regulas 24. un 25. pantam.

Or. de

Pamatojums

Šeit ir jāprecizē, ka turētājam obligāti ir jāiesniedz pierādījumi. 3. un 4. teikumā nav ietverts nekāds regulējums. Regulējums atrodams Atkritumu pārvadāšanas regulas 24. un 25. pantā, uz ko arī tiek norādīts. Turklāt I pielikumā ir noteikts, ka priekšmeta turētājam ir pienākums nodrošināt atbilstīgus pierādījumu dokumentus, ko 4. teikumā nevajadzētu apšaubīt.

PASKAIDROJUMS

Elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu plūsma ES ārkārtīgi strauji palielinās, un tas liek mums risināt dažādus uzdevumus. No vienas puses, ir jāņem vērā šo iekārtu nepareizas apstrādes vai likvidācijas kaitīgā ietekme uz vidi un cilvēku veselību, no otras puses, ievērojamas problēmas rada izejmateriālu zaudējumi. Efektīva un inovatīva pieeja enerģijas avotiem, materiāliem un resursiem ir globālās ekonomikas galvenais jautājums. Tādēļ ir ļoti svarīgi palielināt EEIA savākšanas apjomus un nodrošināt to pareizu apstrādi atbilstīgi direktīvā noteiktajām prasībām.

Saskaņā ar Komisijas veiktā Ietekmes novērtējuma¹ datiem šobrīd tiek savākti 85 % no kopējā EEIA apjoma. Ja šo savāktu apjomu pielīdzina to iekārtu skaitam, kas laistas tirgū, tad atpakaļ savāc 65 % pārdoto iekārtu. Tomēr līdz atbildīgajām iestādēm šie skaitļi nenonāk, un lielākā daļa netiek pareizi apstrādāta: tikai par 33 % EEIA tiek oficiāli ziņots, tās tiek savāktas un apstrādātas atbilstīgi direktīvā noteiktajām prasībām. Tāpēc šīs direktīvas pārstrādāšana galvenokārt ir vērsta uz minētā īpatsvara palielināšanu.

Lai novērstu elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu nepareizu apsaimniekošanu, šis jautājums, manuprāt, ir jārisina kompleksi.

Nelikumīga izvešana

Lai novērstu EEIA nelikumīgu izvešanu, noteicošā loma ir dalībvalstīm. Dalībvalstis atbild par direktīvas transponēšanu, un, jo īpaši, par tajā noteikto prasību īstenošanu un kontroli. Šobrīd ārpus ES robežām nelikumīgi izved milzīgu daudzumu atkritumu. Ārkārtīgi bieži, izvedot EEIA no ES, tās maldinoši deklarē kā lietotas, bet funkcionējošas iekārtas. Tāpēc šajā direktīvā saprotamā veidā ir jānošķir EEIA no lietotām iekārtām. Tā muitas iestādes iegūs ērti lietojamu instrumentu efektīvu kontroles pasākumu veikšanai. Tādēļ ir būtiski norādīt, ka eksportētāju pienākums ir pierādīt, ka netiek sūtīti EEIA. Dalībvalstīm ir arī jāpastiprina kontroles pasākumi ostās un uz muitas robežām. Tā kā šobrīd nelegālu atkritumu kravu pārvadāšanas apjoms ir ievērojams, dalībvalstīm ir skaidri jāapzinās sava atbildība par direktīvas īstenošanu.

Savākšanas apjoms

Vēl viens svarīgs instruments pareizas apstrādes nodrošināšanai atbilstīgi direktīvā noteiktajām prasībām un nelikumīgas izvešanas apjomu samazināšanai ir savākšanas rādītājs. Dalīti savāktu atkritumu pārsvars ļauj saglabāt materiālu plūsmas ES robežās, un novirzīt tās apstrādei vai sagatavošanai otrreizējai pārstrādei. Tādēļ ārkārtīgi svarīgi ir izvirzīt vērienīgu savākšanas mērķi.

Dažas dalībvalstis jau tagad ir īstenojušas līdz šim spēkā esošo mērķi gadā uz vienu iedzīvotāju savākt četrus kilogramus EEIA, dažas valstis pat vairākkārt ir pārsniegušas šo rādītāju. Taču citas valstis vēl 2005. un 2006. gadā bija tālu no šā mērķa sasniegšanas. Dalībvalstīm jebkādā veidā un ar jebkādiem līdzekļiem ir jācenšas savākt lielāku apjomu EEIA. Komisijai ir jāuzrauga savākšanas mērķu īstenošana. Līdzšinējais mērķis — gadā uz

¹ Ietekmes novērtējums COM (2008)810

vienu iedzīvotāju savākt četrus kilogramus EEIA — neatbilst dažādu dalībvalstu atšķirīgajiem apstākļiem, piemēram, viena dalībvalsts jau 2006. gadā vairāk nekā trīs reizes ir pārsniegusi šo rādītāju. Turpretim citas dalībvalstis, kuru tirgos elektriskās un elektroniskās iekārtas tiek laistasniecīgos apjomos un kuru tirgi nav piesātināti, šo savākšanas mērķi nevar īstenot. Šā iemesla dēļ daudz pareizāk ir savākšanas apjomu aprēķināt, izsakot to procentos attiecībā pret noteiktā laika posmā tirgū laisto iekārtu skaitu. Šāda metode daudz vairāk atbilstu katras valsts konkrētajai situācijai.

Ir jānosaka arī starpposma mērķis, jo minētais apjoms procentos ir noteikts tikai sākot ar 2016. gadu. Ar starpposma mērķa palīdzību pakāpeniski varēs sagatavoties vērienīgā savākšanas mērķa īstenošanai, sākot ar 2016. gadu. Manuprāt, ļoti būtiski ir noteikt vērienīgu mērķi, jo tad dalībvalstis centīsies pakļaut kontrolei milzīgos EEIA apjomus, kas šobrīd nav iekļauti EEIA savākšanas sistēmā. Dalībvalstis šo jautājumu var risināt ar dažādām metodēm. Tās var ierobežot to personu loku, kas savāc EEIA, palielināt savākšanas punktu skaitu, kā arī noteikt, ka ražotājiem ir pienākums izveidot patērētāju stimulu sistēmas, kas mudinātu viņus nodot atpakaļ EEIA. Valstu atkritumu apsaimniekošanas tirgi ir ļoti atšķirīgi, tāpēc ar šīs direktīvas palīdzību nav paredzēts iejaukties valstu izveidotajās struktūrās. Šeit svarīgi ir tas, ka direktīvā ir skaidri noteikts, ka visas EEIA savākšanā iesaistītās puses informāciju par savāktajiem apjomiem bez atlīdzības paziņo dalībvalstīm. Tādējādi ir iespējams panākt labāku atkritumu plūsmu uzraudzību. Atsauces termiņa pagarināšana uz trim gadiem veicsmīgāk izlīdzinās tirgus svārstības un daudz labāk ņems vērā arī apstākļus nepiesātinātajos tirgos. Turklāt, raugoties no vides aizsardzības viedokļa, ir jāpanāk augsts dalīti savāktu saldēšanas iekārtu un ledusskapju, kā arī lampu, kurās ir dzīvsudrabs, līmenis, un, ja vajadzīgs, savākšanas apjoms jānosaka Komisijai. Šeit īpaša uzmanība jāpievērš izstrādājumiem, kam ir vislielākā ietekme uz vidi, piemēram, gāzizlādes lampām un hlorfluorogļūdeņražus saturošām iekārtām, kas līdz šim kopējā savākšanas apjomā atsevišķi netika uzrādītas.

Būtiski ir arī, lai ražotāji rīkotos atbildīgi ne vien vides aizsardzības interesēs, bet šādai rīcībai jābūt izdevīgai arī pašiem ražotājiem. Savācot atpakaļ elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumus, ražotāji atgūs vērtīgas otrreizējās izejvielas. Šobrīd vērtīgus izejmateriālus saturošās iekārtas bieži vien nenonāk atpakaļ pie ražotājiem; tam būtu jārosina ražotāju strādāt pie patērētāju stimulu sistēmas izveidošanas, kas mudinātu viņus EEIA nodot atpakaļ ražotājam. Ražotāju atbildība prasa inovatīvus risinājumus un līdz ar to ilgtermiņā nodrošina konkurētspēju.

Atbildība par savākšanas mērķa īstenošanu

Tas, ka par savākšanas mērķa īstenošanu atbildīgas būs dalībvalstis, nevis ražotāji, nemazinās ražotāju atbildību, drīzāk otrādi. Ja juridisko atbildību par savākšanas mērķa īstenošanu nāktos uzņemt vienīgi ražotājiem, savāktais EEIA apjoms ievērojami nepalielinātos. Protams, ražotāju atbildība par saviem izstrādājumiem nosaka viņu atbildību arī par EEIA savākšanu. Tomēr vieni viņi to nevar paveikt. Ir skaidrs, ka visi iekārtu atkritumi netiek apsaimniekoti ražotāju finansētās savākšanas sistēmas ietvaros. Kad attiecīgais izstrādājums ir kļuvis par atkritumu, tas vairs nepieder ražotājam. Izņemot stimulēšanas sistēmas, kas veicinātu izstrādājumu nodošanu savākšanai, viņiem nav nekādu iespēju ietekmēt pārējos dalībniekus (piemēram, lūžņu tirgotājus) obligāti nodot izstrādājumus ražotājam. Ja ražotājiem nāktos uzņemt juridisko atbildību par savākšanas mērķa sasniegšanu, viņiem nāktos arī atbildēt par savākšanu. Taču iejaukšanās valstu atkritumu apsaimniekošanas

sistēmās neietilpst ES kompetencē. Jau esošām, veiksmīgi funkcionējošām infrastruktūrām arī turpmāk ir jānodrošina elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu savākšana. Turklāt nav skaidrs, vai ir juridiski iespējams atsevišķiem ražotājiem likt īstenot valsts kopīgo mērķi. Drīzāk gan dalībvalstīm ir jāizmanto visi to rīcībā esošie līdzekļi, lai panāktu vērienīgā savākšanas mērķa īstenošanu. To, ka tas ir iespējams, pierāda jau dažās dalībvalstīs saniegtais EEIA savākšanas mērķis.

Patērētāju atbildība

Arī patērētāji lielā mērā atbild par EEIA pareizu apsaimniekošanu. Ārkārtīgi daudz ierīču vai nu aizmirstas guļ kādā atvilktnē, vai arī neatbilstīgi noteikumiem tiek ievietotas sadzīves atkritumiem paredzētajos konteineros. Ražotāju izveidotās stimulēšanas sistēmas šajā gadījumā noteikti var mudināt patērētājus šīs ierīces nodot pareizai apstrādei. Taču viņi paši arī atbild par ierīču nodošanu savākšanas punktos vai izplatītājiem. No šīs atbildības patērētājus nevar un nevajag atbrīvot. Šajā sakarā ir jānoraida doma finansēt savākšanu no patērētāja dzīvesvietas. Tādējādi notiktu arī iejaukšanās jau funkcionējošās savākšanas struktūrās, piemēram, pašvaldībās, negūstot nekādu papildu labumu videi no tā, ka EEIA daudzums ārpus oficiālās sistēmas samazināsies.

Reģistrācija

Pirmie gadi pēc direktīvas stāšanās spēkā parādīja, ka atšķirīgie tās piemērošanas veidi dalībvalstīs daļēji ir palielinājuši administratīvo slogu un līdz ar to arī izdevumus. Tas ievērojami kavē brīvā tirgus darbību. Komisijas veiktajā Ietekmes novērtējumā¹ konstatēts, ka administratīvos izdevumus iespējams samazināt par EUR 66 miljoniem gadā. It īpaši tas attiecas uz dalībvalstu atšķirīgajiem reģistrācijas noteikumiem. Tāpat arī ziņošanas pienākums dalībvalstīs ir reglamentēts ārkārtīgi atšķirīgi. Tāpēc atzinīgi ir jāvērtē Komisijas priekšlikums, kas savstarpēji izmantojamu valsts reģistru ietvaros atvieglo datu apmaiņu dalībvalstu starpā. Ir jāturpina strādāt pie šīs sistēmas attīstības, lai reģistrāciju būtu iespējams veikt tiešsaistē. Savstarpēji izmantojami reģistri novērsīs arī vairākkārtējas maksas, ko no ražotājiem iekasē atkārtoti. Reģistrēšanas un ziņošanas formāta saskaņošana būtiski samazinās administratīvos izdevumus un veicinās direktīvas vienotu īstenošanu. Šajā sakarā svarīgi ir saskaņot dalībvalstu galvenos datus, jo šobrīd valstu dati nav pietiekami līdzvērtīgi. Piemēram, dalībvalstīs lieto atšķirīgas svāra aprēķināšanas metodes. Ir jāatsakās no daudzu dalībvalstu prasības, ka ražotājam, lai laistu iekārtas tirgū, ir vajadzīga filiāle attiecīgās valsts teritorijā, jo šī prasība kavē iekšējā tirgus darbību. Ir pietiekami, ja attiecīgās valsts teritorijā ir pilnvarotais pārstāvis, kas izpilda ražotāja pienākumus. Šādā veidā dalībvalsts iestādes arī turpmāk nodrošinās ražotājiem direktīvā noteikto prasību izpildi, it īpaši tas atvieglos MVU darbību.

Iekārtu kategorijas

Tālāku vienkāršošanu nodrošina līdzšinējo kategoriju skaita samazināšana no desmit uz piecām. Tas atbilst vispārpieņemtai praksei un palīdz izvairīties no nevajadzīga administratīvā sloga. Kategorijās ir ievērots vides aizsardzības aspekts, jo šis iedalījums ir veikts, balstoties uz vienādām sastāva īpatnībām un ietekmi uz vidi. Šīs kategorijas vairs nav saistītas ar direktīvas darbības jomu, taču tām ir saistība ar EEIA reģenerēšanas apjoma, otrreizējās

¹ Ietekmes novērtējums COM (2008)810

pārstrādes apjoma un sagatavošanas otrreizējai izmantošanai apjoma noteikšanu.

Direktīvas darbības joma

Pieredze, īstenojot direktīvu, rāda, ka dalībvalstis tās darbības jomu traktēja un īstenoja ārkārtīgi atšķirīgi. Tāpēc dažādās kategorijas vairs nebūs noteicošās, lai izlemtu, vai attiecībā uz konkrētu iekārtu ir jāievēro direktīvā noteiktās prasības, jo tagad visas elektriskās un elektroniskās iekārtas ir iekļautas direktīvas darbības jomā. Tā tiek īstenots direktīvas pārstrādāšanas būtisks mērķis: radīt juridisko noteiktību. Likumdevējiem pašiem direktīvā ir jānosaka izņēmumi no darbības jomas. Fiksēts izstrādājumu saraksts šajā gadījumā nebūtu pareizā izvēle, jo elektrisko un elektronisko iekārtu tirgus strauji mainās, tāpēc būtu nepieciešams pastāvīgi pārstrādāt direktīvu, nekad nepanākot atbilstību reālajai situācijai.

Iekārtas, ko var lietot dažādiem nolūkiem

Tālāk ir jāprecizē arī noteikumi attiecībā uz iekārtām, ko var lietot dažādiem nolūkiem. Iekārtas, ko var lietot gan privātām, gan arī profesionālām vajadzībām, šobrīd ir grūti iedalīt vai nu kategorijā „uzņēmumi patērētājiem” vai „uzņēmumi uzņēmējiem”. Attiecībā uz daudzām iekārtām iepriekš nevar paredzēt, vai tās nonāks patērētāja vai kāda uzņēmuma īpašumā. Šo iekārtu atkritumu savākšana no privātām mājsaimniecībām pārsvarā izmaksā dārgi. Šajā gadījumā pastāv risks, ka šīs iekārtas tiks deklarētas kā iekārtas, ko nelieto mājsaimniecībās, un tādējādi tiks apdraudēta mājsaimniecības ierīču savākšanas finansēšana. Šā iemesla dēļ likumdevējiem ir jāpieņem vienkārši un skaidri noteikumi.

Savākšanas, apstrādes un otrreizējās pārstrādes standarti

Šobrīd dalībvalstīs ir ļoti atšķirīgi EEIA savākšanas, apstrādes un otrreizējās pārstrādes kvalitātes standarti. Saistībā ar vides aizsardzību šajā jomā ir jārikojas nekavējoties. Nepareiza savākšana, apstrāde un otrreizējā pārstrāde būtiski kaitē videi. Turklāt atšķirīgie kvalitātes standarti apgrūtina arī konkurētspēju. Šo situāciju var mainīt, izstrādājot savākšanas, apstrādes un otrreizējās pārstrādes kvalitātes standartus. Turklāt ir zināms, ka atsevišķām dalībvalstīm vēl trūkst atbilstīgu otrreizējās pārstrādes iekārtu, kas daļēji ietekmē kolektīvo savākšanas sistēmu spēju brīvi konkurēt.

Paredzētās izmaksas

Izdevumi, kas rodas, savācot un apstrādājot EEIA, ražotājiem ir jāiekļauj izstrādājuma cenā. Tādējādi radīsies stimuls šos izdevumus samazināt. Vienas kategorijas dažādiem izstrādājumiem noteikta vienāda vienotas likmes nodeva, ko bieži vien iekasē valstīs, kuras to ir atsevišķi norādījušas, neinformē patērētājus par attiecīgā izstrādājuma otrreizējās pārstrādes un apstrādes faktiskajām izmaksām. Vienotā likme neatspoguļo ne faktiskās izmaksas lietošanas beigās, ne arī attiecīgā izstrādājuma videi nodarīto kaitējumu. Turklāt, nosakot vienoto likmi, nav ņemtas vērā savu laiku nokalpojušas iekārtas, kam ir pozitīva vērtība. Tāpēc šis instruments nav spējis informēt patērētājus par attiecīgā produkta iespējamo otrreizējo pārstrādi.

Ierosināto grozījumu mērķis ir palielināt atsevišķi savākto EEIA apjomu, samazināt to zudumus EEIA savākšanas sistēmās, novērst nelikumīgu izvešanu, kā arī panākt elektrisko un elektronisko iekārtu atkritumu atbilstīgu apstrādi augstā līmenī. Līdzās minētajam ir

jāsamazina valstu administratīvās prasības, līdz ar to novēršot šķēršļus, kas kavē iekšējā tirgus darbību.